

Hodowla – sztuka, nauka i biznes. Studium przypadku Kutnowskiej Hodowli Buraka Cukrowego Sp. z o.o., Straszków

Fragment publikacji:

„Społeczna Odpowiedzialność Biznesu w stulecie niepodległości Polski.
Wkład etycznych przedsiębiorstw w umacnianie polskiej suwerenności gospodarczej”

Kinga Krystosiak

1. Historia i rozwój ekonomiczny przedsiębiorstwa

Kutnowska Hodowla Buraka Cukrowego (KHBC)¹ jest jedyną polską firmą kontynuującą ponad 130-letnią tradycję hodowli i nasiennictwa buraka cukrowego. Spółka jest własnością Skarbu Państwa i działa pod nadzorem Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa. W skład firmy wchodzi dwie Stacje Hodowli Roślin w Straszkwie (woj. wielkopolskie) i Śmiłowie (woj. świętokrzyskie) oraz Zakład Nasienny w Kutnie (woj. łódzkie). Spółka doskonale funkcjonuje zarówno na rynku krajowym jak i zagranicznym. Strategicznymi kierunkami działalności eksportowej KHBC są rynki wschodnie.

Tradycje Kutnowskiej Hodowli Buraka Cukrowego Sp. z o. o. sięgają roku 1885, w którym Aleksander Janasz zapoczątkował hodowlę i nasiennictwo buraka cukrowego w Polsce. Początkowo firma nosiła nazwę - „Aleksander Janasz i synowie”, niemal 100 lat później zmieniła nazwę.

Firma Janasza funkcjonowała na terenie jego dóbr w miejscowościach Danków oraz Trembki i początkowo prowadziła działalność w zakresie pszenicy ozimej i żyta, w których notowała duże osiągnięcia. W 1892 roku miały miejsce pierwsze oficjalne doświadczenia z odmianą buraka AJ 1, która zdobyła rynek polski i była na nim obecna nieprzerwanie do 1963 roku. Janasz wspólnie z synami stworzył uznane na całym świecie wysokocukrowe odmiany buraka, w których zawartość cukru sięgała 21%. Wielu naukowców z Europy Zachodniej do dziś podkreśla, że we wszystkich odmianach uprawianych w ich krajach, można odnaleźć ślady materiału użytego do krzyżówek z firmy „Aleksander Janasz i synowie”. Kolejna odmiana buraka – AJ2 - wprowadzona została dopiero 40 lat później, czyli w 1932 roku.

W 1929 roku z inicjatywy Aleksandra Janasza wybudowano nowoczesny, jak na ówczesne czasy, magazyn nasienny w Kutnie i rozpoczęto w pełni profesjonalnie przygotowywać materiał siewny buraka cukrowego na polski rynek. W planach była także ekspansja na rynki całej Europy. Na początku proces obróbki nasion ograniczał się tylko do ich czyszczenia. Później, w latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych, stosowano dodatkowo proste zaprawianie.

¹ Niniejsze studium przypadku zostało opracowane na podstawie informacji i materiałów zawartych na stronie www.khbc.pl oraz we współpracy z pracownikami Kutnowskiej Hodowli Buraka Cukrowego, którym autorka składa serdeczne podziękowania za udzielone wypowiedzi.

W 1935 roku rozpoczęto hodowlę buraka cukrowego w Śmiłowie, która w tym miejscu znajduje się do dziś oraz wprowadzono nowe odmiany: AJ3 i AJ4, dzięki czemu, zgodnie z planami, firma z powodzeniem wkroczyła na rynek europejski. Odmiany te również po wojnie cieszyły się dużym zainteresowaniem. W czasie II wojny światowej materiały hodowlane wielu firm uległy zniszczeniu. Ale firma Janasza była jedną z zaledwie 4 firm zajmujących się hodowlą buraka cukrowego, które przetrwały trudne wojenne czasy i utrzymały się na rynku². Było to możliwe między innymi dzięki heroizmowi i wytrwałości pracowników oraz właścicieli firmy. W 1942 roku hodowlę z Trembek przeniesiono do Straszkowa, który 2 lata później znalazł się na linii niemiecko-rosyjskiego frontu. Mimo to firma nie zaprzestała swej działalności. Z tamtego okresu przetrwały zapiski dotyczące prowadzonych badań laboratoryjnych, które są niezwykle cennym źródłem wiedzy o tamtym okresie. Firma funkcjonowała także w trudnych dla przedsiębiorczości latach sześćdziesiątych i od 1956 roku w SHR Śmiłów prowadziła hodowlę zachowawczą prosa odmiany Gierczyckie, która budzi nieustannie duże zainteresowanie w Polsce i za granicą.

W 1959 roku nastąpiło upaństwowienie firmy. W tym samym roku zarejestrowano odmiany poliploidalne AJ Poly 1 oraz Poly Cama. W 1963 roku powstała firma - Hodowla Buraka Cukrowego (HBC). Ważnym momentem dla firmy było podpisanie umowy o współpracy z Instytutem Buraka Cukrowego w Kleinwanzleben (NRD) oraz Instytutem Hodowli i Aklimatyzacji Roślin (Polska) w 1968 roku. Porozumienie miało na celu współpracę w zakresie hodowli odmian jednonasiennych. Europa Zachodnia przodowała wówczas w uprawie tego typu odmian, dlatego też istotne było dla hodowców, aby mogli podążać za zmieniającym się rynkiem oraz nowymi trendami. Nawiązanie kontaktów z NRD było w ocenie plantatorów niezwykle ważnym krokiem, dzięki któremu kilka lat później powstały pierwsze polskie odmiany genetycznie jednokiełkowe PN (polsko-niemieckie).

Czynnikiem utrudniającym rozwój przemysłu cukrowego w tamtych czasach był system polityczny w Polsce. Częstość hodowcy oraz osoby zajmujące się rozwojem buraka cukrowego były lustrowane i musiały składać deklaracje partyjne. Mimo niesprzyjających warunków, prace rozwojowe nad odmianami buraków trwały. Świat Zachodni bacznie przyglądał się polskiemu przemysłowi cukrowemu i wielokrotnie oferował HBC współpracę.

W 1989 roku z organizacji Hodowla Buraka Cukrowego wydzielono HBC Kutno. Pozwoliło to na odtworzenie w 1991 roku struktury dawnej firmy A. Janasza pod nową nazwą Kutnowska Hodowla Buraka Cukrowego, w której skład wchodziły Zakład Nasienny w Kutnie, Stacja Hodowli Roślin Straszków oraz Stacja Hodowli Roślin Śmiłów. Już rok później zakupiono nowoczesną linię wraz z technologią do otoczkowania i inkrustowania materiału siewnego. Był to przełom w uszlachetnianiu nasion. Zakup nowej technologii wiązał się także z modernizacją linii czyszczenia nasion, m.in. poprzez wprowadzenie nowoczesnych szlifierek i innych maszyn czyszcząco-sortujących. Rozpoczęcie otoczkowania nasion było kolejnym ważnym krokiem ku rozwojowi polskiego rolnictwa. Zapewniło szybkie i wyrównane wschody roślin, które gwarantowały wysokie plony.

30 marca 1993 roku firma oficjalnie przekształcona została w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością, w której nadzór właścicielski pełni Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa. Powodem powstania takiej firmy było połączenie hodowli i nasiennictwa, czyli

---

² II wojnę światową przetrwały także firmy Konstanty Buszczyński i Synowie, Hodowla Nasion „Udycz” oraz Sandomiersko Wielkopolska Hodowla Nasion.

utworzenie firmy, która do reprodukcji odmian buraków cukrowych będzie miała własne zaplecze hodowlane.

W 2004 roku w Zakładzie Nasiennym w Kutnie, w którym odbywa się końcowy proces uszlachetniania nasion, dokonano gruntownej modernizacji całej linii technologicznej czyszczenia nasion i przeniesiono ją do nowoczesnego obiektu, w którym funkcjonowała już linia uszlachetniania nasion. Modernizacja umożliwiła rozszerzenie działalności zakładu o usługowe otoczkowanie nasion warzyw oraz inkrustowanie nasion rzepaku i buraka pastewnego.

W 2005 roku siedziba KHBC została przeniesiona z Kutna do Straszkowa. Również w tym roku do plantatorów trafiły pierwsze nasiona odmiany Jagoda Rh (odpornej na groźną chorobę wirusową – Rizomanię) oraz wcześniej dojrzewającej odmiany Jabeta, która osiąga bardzo dobre rezultaty produkcyjne.

Rok 2013 określany jest jako przełomowy dla Zakładu Nasiennego, ponieważ wychodząc naprzeciw rosnącym wymaganiom rynku w zakresie jakości materiału siewnego buraka cukrowego, całkowicie zmieniono technologię otoczkowania i inkrustowania nasion. Wykorzystano najnowocześniejsze rozwiązania firmy SATEC GmbH – światowego lidera w produkcji maszyn i urządzeń do uszlachetniania nasion. Dzięki nowej technologii obecnie produkowany jest nie tylko najlepszej jakości materiał siewny, ale także w większym stopniu chronione jest środowisko i zapewnione jest bezpieczeństwo pracy.

Kutnowska Hodowla Buraka Cukrowego podąża nieustannie z duchem czasu i prowadzi prace nad usprawnieniem funkcjonowania w każdym możliwym obszarze. W 2016 roku w celu lepszej komunikacji z klientami i partnerami stworzono nową stronę internetową, przystosowaną do wyświetlania na urządzeniach mobilnych. Witryna stała się również bardziej przejrzysta i łatwiejsza w użytkowaniu³. Stanowi też cenne źródło wiedzy o produktach i usługach KHBC. Firma w ramach działań marketingowych oraz informacyjno-edukacyjnych prowadzi również profile w mediach społecznościowych takich jak Facebook oraz YouTube, gdzie publikuje aktualności, nt. wprowadzanych odmian oraz nowości związane z branżą cukrowniczą.

KHBC wychodząc naprzeciw oczekiwaniom Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi w 2018 roku wprowadziła do swojej oferty wysokiej jakości materiał siewny soi. Rozpoczęła także skup tego surowca oraz umożliwiła doradztwo w zakresie uprawy soi. Jest to krok w kierunku uniezależnienia się od importu poekstrakcyjnej śruty sojowej genetycznie modyfikowanej i wsparcia produkcji polskiego białka NON GMO.

Obecnie odmiany KHBC stanowią 23% rynku nasion buraka cukrowego w Polsce. Firma co roku dostarcza na rynek krajowy kilkadziesiąt tysięcy jednostek siewnych odmian buraka cukrowego, przygotowanych w najlepszy z możliwych sposobów. Od kilku lat KHBC prowadzi także działania zmierzające do rejestracji i dystrybucji odmian na rynkach wschodnich - na Ukrainie, w Rosji, na Białorusi oraz w Mołdawii, gdzie zarejestrowanych jest kilka odmian KHBC, a kolejne są na etapie wstępnych badań rejestrowych. KHBC w 2018 roku uzyskała granty finansowe na projekty badawcze – łącznie na ponad 7,5 mln zł⁴. Spółka cały czas dynamicznie się rozwija,

---

³ Kutnowska Hodowla Buraka Cukrowego, www.magazynvip.pl.

⁴ Informacje rolnicze, www.tvp.pl, 18.04.2018.

również dzięki współpracy z Krajową Spółką Cukrową oraz wzrostowi świadomości polskich rolników, którzy coraz częściej sięgają po nasiona najwyższej jakości⁵.

KHBC od wielu lat jest członkiem Polskiej Izby Nasiennej – prężnej instytucji, dzięki której we współpracy z innymi przedsiębiorstwami spółka ciągle może udoskonalać funkcjonowanie rynku nasiennego. W tym samym celu firma przystąpiła także do Konsorcjum Grupa Polskie Nasiona.

We współpracy z wiodącymi firmami hodowlanymi na świecie oraz jednostkami naukowo-badawczymi w Polsce KHBC nieustannie tworzy nowe odmiany buraków cukrowych. W połączeniu z prawidłową agrotechniką dają one plantatorom gwarancję osiągnięcia bardzo dobrych efektów ekonomicznych. Zakład Nasienny w Kutnie posiada nowoczesne linie technologiczne, najnowszej światowej klasy park maszynowy, gdzie w procesach przygotowawczych, poprzez sortowanie-czyszczenie-szlifowanie-otoczkowanie-inkustowanie-pakowanie, otrzymuje się materiał siewny. Zakładowe Laboratorium Kontroli Jakości oraz działania zgodne z zasadami integrowanych systemów zarządzania jakością, środowiskiem i bezpieczeństwem pracy są podstawową gwarancją produkcji nasion buraka cukrowego o najwyższej jakości siewnej.

2. Budowa kapitału społecznego opartego na SOB w zakresie więzi zewnętrznych i wewnętrznych.

Kierownictwo Kutnowskiej Hodowli Buraka Cukrowego przy każdej nadarzającej się okazji dziękuje swoim klientom – plantatorom oraz wszystkim osobom zaangażowanym w rozwój i uprawę buraka cukrowego. Przedsiębiorstwo podkreśla, że sukces firmy zależy w głównej mierze od klientów wybierających polskie, wysokiej jakości produkty. A sukcesów KHBC z roku na rok przybywa. Rosną zyski oraz sprzedaż. Firma dba nie tylko o edukację hodowców i plantatorów w zakresie uprawy buraka oraz innych roślin, ale również wkłada dużo wysiłku w uświadamianie całego społeczeństwa. Kutnowska Hodowla Buraka Cukrowego jest firmą promującą ochronę środowiska i mocno zaangażowaną w życie lokalnej społeczności. Kierownictwo Kutnowskiej Hodowli Buraka Cukrowego również wkłada duży trud w budowanie relacji wewnętrznych w przedsiębiorstwie.

2.1. Relacje z klientami i dostawcami

Bezpośredni kontakt z plantatorami i hodowcami buraka cukrowego oraz innych uprawnych roślin jest dla Kutnowskiej Hodowli Buraka Cukrowego kwestią priorytetową. Głównym celem KHBC jest dbanie o bezpieczeństwo polskiego rolnictwa i dobro polskiego rolnika. Zmiany wprowadzane w produkcji, nowe kierunki zainteresowań i nowe odmiany uzależnione są od potrzeb rolnictwa, które KHBC na bieżąco identyfikuje i którym pragnie sprostać, ułatwiając tym samym uprawę swoim klientom.

Firma nawiązuje cenne kontakty z rolnikami podczas różnego rodzaju wydarzeń, takich jak „Dni Pola”, „Dni Buraka Cukrowego”, „Krajowe Święto Kwitnącego Rzepaku” czy „Dni Kukurydzy”. Przedstawiając zalety swoich produktów przedstawiciele KHBC jednocześnie uświadamiają i edukują rozmówców w zakresie uprawy, nowych technologii wykorzystywanych przy hodowli czy wyboru odpowiednich do uprawy na danym gruncie nasion. Jednocześnie kontakt

---

⁵ „Rok w Zagrodzie” w Kutnowskiej Hodowli Buraka Cukrowego Sp. z o.o., www.khbc.pl/aktualnosci/.

z klientami owocuje informacją zwrotną na temat tego, jakie mają wymagania, co należałoby ulepszyć oraz z jakimi problemami przy uprawie się zmagają. Dzięki temu KHBC z roku na rok ulepsza swoje nasiona i oferowane usługi, ale również jest na bieżąco z preferencjami i trendami wśród plantatorów.

KHBC traktuje swoich klientów z niezwykłym szacunkiem. Zawód rolnika jest określany przez kierownictwo spółki mianem prestiżowego i istotnego w rozwoju polskiej gospodarki oraz społeczeństwa. Wielokrotnie pracownicy, w tym przede wszystkim zarząd, dziękują plantatorom oraz hodowcom za ich pracę, wysiłek włożony w uprawę oraz za wybór nasion polskiego pochodzenia. Kutnowska Hodowla Buraka Cukrowego w 2017 roku nagrała niezwykle film dokumentujący historię buraka cukrowego w Polsce. Materiał ten nie tylko promuje przedsiębiorstwo, ale jednocześnie przedstawia wyjątkowe historie polskich plantatorów, którzy niemal całe swoje życie poświęcili uprawie buraka.

Firma często organizuje spotkania ze swoimi klientami w różnorodnych formach. We współpracy ze Związkiem Plantatorów Buraka Cukrowego, z Wojewódzkimi Ośrodkami Doradztwa Rolniczego oraz urzędami gmin w okresie zimowym prowadzi szkolenia dla rolników z zakresu agrotechniki, uprawy buraka cukrowego i nowoczesnego stosowania płodozmianu⁶. Plantatorzy mają także możliwość zwiedzania zakładu. Na pytania dotyczących uprawy pracownicy firmy chętnie odpowiadają także podczas targów rolniczych, na których zawsze obecni są przedstawiciele KHBC. Poza tym w różnych rejonach Polski organizowane są „Dni Pola” i „Dni Buraka Cukrowego”, gdzie prezentowane są odmiany buraka oraz maszyny, a także prowadzony jest równoczesny instruktaż uprawy. Szacuje się, że z wykładów i prezentacji prowadzonych przez KHBC korzysta rocznie około 35% rolników z całego kraju. Każdy plantator buraka cukrowego w Polsce, który zakupił nasiona KHBC, jest otaczany opieką od momentu wysiewu nasion aż do zbioru plonu. Pracownicy KHBC prowadzą doradztwo, obserwacje plantacji – szczególnie pod względem wzrostu i chorób. Po wykopkach – wspólnie z rolnikiem – dokonują oceny plonów i analizy problemów, jakie pojawiły się w ciągu roku.

Kierownictwo KHBC corocznie uczestniczy także w spotkaniach świątecznych plantatorów i pracowników Krajowej Spółki Cukrowej, na które przybywają rolnicy z danego województwa. Bycie blisko klienta – plantatora i hodowcy od początku istnienia firmy było wpisane w jej filozofię działania.

2.2. Relacje ze społecznością i samorządem

KHBC jest firmą wyróżniającą się pod względem dbałości o relacje ze społecznością oraz samorządem. Jednym z kluczowych działań firmy jest upowszechnianie wiedzy z zakresu szeroko pojętej tematyki rolniczej i rozwoju polskiego rolnictwa. W poszukiwaniu nowości i dla weryfikacji dotychczasowych metod prowadzona jest współpraca z prestiżowymi uczelniami i instytucjami na całym świecie. Uzyskana wiedza i nowe technologie są wykorzystywane przy powstawaniu nowych odmian buraka cukrowego. KHBC jednocześnie przyjmuje na terenie swoich zakładów delegacje uczniów z lokalnych szkół oraz studentów z najlepszych polskich wydziałów rolniczych, np. Szkoły Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie i Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. Podczas wizyt w przedsiębiorstwie organizowane są wycieczki po stacjach hodowli roślin oraz po Zakładzie w Kutnie. Pracownicy KHBC chętnie prowadzą spotkania naukowe w jednostkach edukacyjnych, przedstawiając procesy obróbki i

---

⁶ Szkolenie Plantatorskie w Miejscowości Koryta Gm. Daszyna, www.khbc.pl/aktualnosci/.

uszlachetniania nasion buraka cukrowego, nowoczesne metody hodowli oraz metody przeprowadzanych badań naukowych w laboratoriach. Spółka już od kilkunastu lat angażuje się także w promocję i rozwój regionu kutnowskiego oraz kolskiego, między innymi poprzez aktywne członkostwo w Regionalnej Izbie Gospodarczej w Kutnie oraz Kolskiej Izbie Gospodarczej w Kole.

Przedsiębiorstwo ponadto co roku przeznacza środki finansowe na cele dobroczynne i edukacyjne. Firma wspiera konkursy rolnicze organizowane przez szkoły i uniwersytety, zarówno na szczeblu lokalnym jak i krajowym, kluby sportowe, straże pożarne, lokalne fundacje, związki plantatorów, ośrodki kultury, szpitale, a także współfinansuje dożynki. KHBC angażuje się także w inicjatywy władz samorządowych i państwowych oraz często współorganizuje wydarzenia związane z polskim rolnictwem.

2.3. Relacje ze środowiskiem naturalnym

Kutnowska Hodowla Buraka Cukrowego jest przedsiębiorstwem promującym w pełni naturalne produkty, nieprzetworzone, bez dodatków chemicznych. Firma w 2018 roku poszerzyła ofertę o nasiona soi w celu produkcji polskiego białka NON GMO. Procesy otoczkowania roślin, które zachodzą w zakładach spółki są przyjazne środowisku i spełniają wszelkie normy. KHBC zachęca rolników do stosowania odmian, które ograniczają wprowadzanie substancji chemicznych do środowiska. Spółka informuje także plantatorów o możliwości wykorzystywania buraków oraz ich liści jako biopaliwa. Wnoszenie postępu biologicznego do praktyki rolniczej, poprzez wdrażanie nowych, przyjaznych dla środowiska odmian jest dla spółki niezwykle istotne i stanowi jeden z najważniejszych kierunków rozwoju firmy.

2.4. Relacje z pracownikami

Kierownictwo traktuje swoich pracowników w sposób szczególny, między innymi wyróżniając pracowników ze względu na wkład włożony w rozwój firmy oraz rozwój wiedzy czy technologii dot. hodowli. Zarząd firmy umniejsza swoje zasługi, dziękując innym za włożony trud. Hodowcy buraka cukrowego są osobami niezwykle zaangażowanymi w swoją pracę, a pracownicy dają świadectwo, że identyfikują się z firmą. Praca, którą wykonują jest dla nich nie tylko źródłem utrzymania, ale także przynosi osobistą satysfakcję. Wieloletni pracownicy KHBC wypowiadając się na temat Zakładu podkreślają, że wyniki firmy były dla nich najważniejsze, a często hodowla i prace nad nowymi odmianami stanowiły dla nich hobby, któremu oddawali się z pasją⁷.

Zarząd KHBC stworzył swoim pracownikom bardzo dobre warunki pracy i płacy. Corocznie duże sumy przeznaczane są na szkolenia i podnoszenie kwalifikacji. Załoga ma także bogaty pakiet socjalny, z którego korzystają również emeryci i renciści. Zarząd firmy organizuje co roku spotkania wigilijne oraz wielkanocne z pracownikami⁸. Raz w roku odbywają się również wyjazdy integracyjne. Zarząd osobiście włącza się w wydarzenia lokalne, takie jak rajdy rowerowe, co buduje nie tylko pozytywne relacje ze społecznością, ale również z pracownikami, którzy z chęcią uczestniczą w tego rodzaju aktywnościach⁹. Jednocześnie zarząd dba o warunki pracy. Stanowiska pracy są w pełni bezpieczne. KHBC podjęła się stosunkowo niedawno realizacji projektu dofinansowanego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych dot. utrzymania zdolności pracowników do pracy przez cały okres aktywności zawodowej. W magazynie

⁷ *Filmum - przemysł i rolnictwo*, www.vimeopro.com.

⁸ *Spotkanie Wigilijne*, www.khbc.pl/aktualnosci/.

⁹ *VI Rajd Rowerowy dla uczczenia pomordowanych w byłym Obozie Zagłady*, *ibid.*

nasiennym zainstalowano pionowy aspiracyjny zmniejszający zapylenie, zagrożenie biologiczne i pożarowe.

Osoby nowozatrudnione w firmie przez około pół roku mogą liczyć na wsparcie bardziej doświadczonych osób z zespołu, która sprawuje nadzór nad ich pracą i powierzonymi zadaniami. Firma coraz częściej przyjmuje do zakładu osoby młode po studiach rolniczych. W KHBC na mocy porozumień ze szkołami i uczelniami, z którymi spółka współpracuje, realizowany jest program praktyk i staży, dzięki czemu w firmie może rozwijać się nowa kadra i zapewniony jest międzypokoleniowy transfer wiedzy. Ze względu na prężny rozwój firmy na rynkach zagranicznych coraz istotniejszym elementem przy rekrutacji są języki obce. Obecnie młodzi pracownicy (do 30 roku życia) stanowią około 20% wszystkich zatrudnionych osób w Zakładzie.

3. Nagrody i wyróżnienia przedsiębiorstwa

Kutnowska Hodowla Buraka Cukrowego Sp. z o.o. jest obecnie czołowym dostawcą odmian buraka cukrowego dla cukrowni działających na terenie kraju. Marka jest dobrze znana i doceniana przez większość plantatorów buraka cukrowego. Działalność KHBC co roku owocuje wieloma wyróżnieniami i nagrodami na arenie lokalnej i ogólnopolskiej. Spółka została już 15-krotnie uhonorowana certyfikatem „Przedsiębiorstwo Fair Play”. W programie „Przedsiębiorstwo Fair Play” KHBC dwukrotnie sięgnęła także po Nagrodę Główną – Statuetkę, którą Kapituła Programu przyznaje 15 najlepszym firmom spośród wszystkich uczestników danej edycji programu.

Rok 2002 przyniósł Spółce zaszczytną nominację do prestiżowej Nagrody Gospodarczej Prezydenta RP. Wysoką jakość produktów potwierdził również przyznany w 2003 roku Złoty Medal Targów Polagra-Farm dla odmiany Lubelska, a działalność Zakładu Nasiennego w Kutnie spełniła wymogi związane z systemem zarządzania jakością, wg normy ISO 9001:2000, systemem zarządzania środowiskiem ISO 14001: 2004 oraz systemem zarządzania bezpieczeństwem OHSAS w zakresie otoczkowania i inkrustacji buraka cukrowego. Firma została także uznana za jedną z najdynamiczniej rozwijających się firm uzyskując tytuł „Gazela Biznesu 2005”.

W 2016 roku spółka otrzymała Puchar Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi Krzysztofa Jurgieła, podczas Centralnych Targów Rolniczych w Nadarzynie, w kategorii: nawozy i biostymulatory za uszlachetnianie materiału siewnego, zabiegi otoczkowania i inkrustowania nasion roślin rolniczych, warzyw i ziół. W konkursie Gospodarczo-Samorządowy HIT Regionów KHBC uzyskała tytuł Irydowy HIT 2016 za odmianę buraka cukrowego – SILEZJA. Firma zdobyła także Złotego Żurawia Rolnictwa za odmianę buraka cukrowego KUJAVIA, I miejsce w XV edycji Ogólnokrajowego Konkursu „Bezpieczne Gospodarstwo Rolne 2017” w kategorii zakładów rolnych oraz Palladowy HIT 2017 za odmianę buraka cukrowego KUJAVIA Rh. W konkursie na Palladowy HIT kapitułę konkursu tworzyli starostowie, przedstawiciele samorządów terytorialnych, gospodarczych, stowarzyszeń zawodowych, reprezentanci izb gospodarczych, samorządów terytorialnych oraz dziennikarze i przedstawiciele organizatorów.

Spółka jako jeden z 5 podmiotów w Polsce, posiada certyfikat European Seed Treatment Assurance (ESTA) - Europejską Gwarancję Jakości. Certyfikat zapewnia bezpieczeństwo plonów poprzez kontrolę zaprawiania nasion¹⁰. Norma jest gwarantem jakości procesu zaprawiania

¹⁰ Certyfikat ESTA w zakresie zaprawiania nasion buraka cukrowego, rzepaku i kukurydzy, www.khbc.pl/aktualnosci/.

i zapewnia najwyższą jakość zaprawianych ziaren i nasion, ich zgodność z obowiązującym prawem i wymaganiami branżowymi. Firmy certyfikowane na zgodność ze standardem zaprawiają materiał stosując odpowiednie środki ochrony roślin, co gwarantuje wysoką jakość towaru (zaprawianych ziaren/ nasion). Certyfikat ESTA zaczyna być wymogiem wśród europejskich firm nasiennych i także w naszym kraju rośnie zainteresowanie tym systemem.

4. Innowacje w hodowli buraka cukrowego

Kutnowska Hodowla Buraka Cukrowego dążąc do zwiększenia nowoczesności usług opartych na wiedzy w styczniu 2018 roku rozpoczęła realizację projektu badawczego pt. „Uzyskanie odmiany buraka cukrowego o spiramidyzowanych genach odporności na rizomanię (Rz1/Rz2), mątwika burakowego i chwościka buraka w oparciu o prowadzenie selekcji metodami biotechnologicznymi” w ramach wsparcia ze strony Narodowego Centrum Badań i Rozwoju. Jest to ogromna szansa na rozwój przedsiębiorstwa. Bezpośrednim efektem projektu będzie wdrożenie co najmniej jednej, nowej odmiany buraka cukrowego, która ma odznaczać się wysokimi wartościami gospodarczymi oraz odpornością na najgroźniejsze patogeny buraka. Zakończenie projektu planowane jest na 2023 rok. Tego rodzaju innowacje przyczyniają się do zwiększania konkurencyjności KHBC względem światowych hodowli, a bezpośrednimi odbiorcami ich efektów są przede wszystkim plantatorzy.

5. Plany i zamierzenia przedsiębiorstwa na przyszłość

Wszelkie zmiany dokonywane w Kutnowskiej Hodowli Buraka Cukrowego, kierunki rozwoju i plany na przyszłość determinowane są w głównej mierze przez potrzeby plantatorów i dynamicznie ewoluujące otoczenie rynkowe. W związku ze wzrostem konsumpcji cukru na świecie o ok. 2,5% rocznie Spółka ma nadzieję, że wzrośnie także areał uprawy buraków cukrowych w naszym kraju. KHBC zawsze prowadziła i zamierza w dalszym ciągu prowadzić działalność na poziomie lokalnym, krajowym oraz międzynarodowym, zgodnie ze wszelkimi zasadami etyki oraz prawem. Firma rozważa też wprowadzenie wewnętrznego kodeksu etyki, który skodyfikuje najważniejsze wartości, jakimi na co dzień kierują się pracownicy KHBC i będzie wyznacznikiem wzorcowych postaw dla osób nowozatrudnionych.

W 2018 roku działalność spółki została poszerzona o sprzedaż nasion soi oraz skup ziarna soi w ramach kontraktacji, taki też jest jeden z kierunków, w którym zamierza rozwijać się KHBC. Planowana jest kontraktacja soi, przerabianie jej, wprowadzanie nowych odmian a nawet budowa nowego zakładu do przetwarzania nasion soi i prowadzenia badań.

KHBC w ostatnich latach corocznie przygotowuje po 2 nowe odmiany buraka cukrowego, co w tej branży jest wielkim osiągnięciem. Firma swoje sukcesy zamierza pomnażać i nie zwalniać tempa nad pracami laboratoryjnymi. Spółka w dalszym ciągu będzie współpracować z ośrodkami naukowymi oraz rolnikami. Coraz istotniejsza będzie dla firmy promocja produktów nieprzetworzonych, bez GMO oraz wspieranie w jeszcze większym stopniu polskiego rolnictwa. KHBC planuje nieustanne rozszerzanie oferty firmy o nowe usługi i produkty, na które jest zapotrzebowanie na zmieniającym się rynku. Spodziewać się można nowych odmian bardziej odpornych na pojawiające się choroby i pasożyty, o większej zawartości cukru oraz zapewniające obfitsze plony. Spółka prawdopodobnie będzie starała się wejść na kolejne rynki europejskie oraz światowe, co pozwoli na jeszcze większy rozwój i pomnożenie zysków. Planowana jest rozbudowa i modernizacja obiektów, które umożliwią zwiększanie rozmiarów produkcji materiału siewnego. Zgodnie z mottem przedsiębiorstwa: *Kłaniamy się przeszłości. Nie*

zatrzymujemy się nad tym, co już osiągnęliśmy. Nieustannie dążymy do lepszego¹¹, przyszłość KHBC jawi się w jasnych barwach, jako firmy stabilnej, od której można oczekiwać kolejnych osiągnięć w zakresie uprawy i produkcji nasion buraka cukrowego.

Dofinansowano ze środków Programu Wieloletniego NIEPODLEGŁA na lata 2017-2021 w ramach Programu Dotacyjnego „Niepodległa”.

Fragment publikacji: „Społeczna Odpowiedzialność Biznesu w stuleciu niepodległości Polski. Wkład etycznych przedsiębiorstw w umacnianie polskiej suwerenności gospodarczej”

niepodległa

www.niepodlegla.gov.pl

IB Instytut Badań nad Demokracją
i Przedsiębiorstwem Prywatnym

www.iped.pl

---

¹¹ Motto zaczerpnięte z materiałów promocyjnych firmy.